

- Actie Kerkbalans van start - pagina 2
- 'Kleuren zijn emoties' - pagina 7
- Non-stop kerkdienst in Bethelkapel - pagina 8

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

3e jaargang | nummer 1 | januari 2019

Met aandacht

'Waar gaat in 2019 je volle aandacht naar uit?' vroeg de redactie van *Kerk in Zoetermeer* alle pioniers en pastores van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. 'Wat staat bovenaan?'

'Een nieuwe kans na de drukte van Kerst. Het sterkt je verlangen om dat Kind te blijven zoeken en te vinden. Met aandacht leven. De ruimte vinden om er te zijn voor anderen. Ervaren dat God erbij is.'

• wijkpastor Marga Schipper

'Als het laatste woord bij Oud geschreven is, vouwt het vroegst van Nieuw een blank blad open. Aan ons de taal, aan ons de tint van inkt.'

• ds. Rein Algera

Aran van der Giessen, 'Awakening', acryl op doek

'Een zoekend leven leiden in alle eerlijkheid en openheid. Daarin de ander omarmen als reisgenoot en samen op weg gaan, voorbij de vanzelfsprekendheid.'

• buurtpastor Arte Havenaar

'Het bereiken van jonge mensen, vooral tieners. Zij staan soms behoorlijk alleen in deze digitale, drukke maatschappij, waar velen vooral gericht zijn op zichzelf.'

• kerkelijk werker Jeanette Vos-Spek

'Aandacht voor contact met mensen, vieringen en studie. Veiligheid en zorgvuldigheid in de omgang met elkaar. Vertrouwen in de geestesadem.'

• ds. Nico de Lange

'Mijn aandacht gaat uit naar de mensen die een gevoel van uitzichtloosheid hebben in hun leven, zodat zij een beetje zingeving in hun leven kunnen gaan zien.'

• pionier Gerda Griffioen

'Dat wij dankzij de voorgenomen decentralisatie zullen groeien in saamhorigheid, en in verbondenheid bouwen aan de gemeente van Christus, als een rijk geschakeerd boeket.'

• ds. Kees Wesdorp

'Asiel voor 400 pardonkinderen en gelijke rechten in de kerk voor homo's, lesbiennes en transgenders. Ik hoop mij te laten leiden door de liefde van Christus en de warmte van ons geloof in mijn gezin, in de kerk, in de samenleving.'

• ds. Dick Sonneveld

'2019: een mooi jaar om te getuigen en te vieren, te bidden en te bemoedigen, te versterken en te dienen – met Gods hulp.'

• ds. Evert van den Ham

'Balans vinden tussen kerkelijk werk en aandacht voor mijn gezinsleven.'

• buurtpastor Johan Roest

'Naar het Licht. In momenten van vreugde en verdriet, van zorgen en pijn, bij alles wat op mijn pad komt wil ik blijven zoeken naar lichtpuntjes. Zoals Lied 286 zingt: 'Want het licht is sterker dan het donker ... keer je om en zie Gods nieuwe dag!'

• ds. Carina Kapteyn

OUDER, KIND EN DETENTIE

'Echte aandacht stem je af op de ander'

INTERVIEW • Het is een mooi moment om Winie Hanekamp uit wijkgemeente Zoetermeer-Noord (Ichthuskerk) te spreken. Ze werkt als landelijk coördinator Ouders, Kinderen en Detentie (OKD) bij Exodus Nederland. Enthousiast vertelt zij over de nieuwe stappen die eind november gezet zijn om kinderen van gedetineerden de nodige hulp en aandacht te bieden.

Exodus Nederland richt de aandacht op gedetineerden en biedt hulp om een zo geslaagd mogelijke terugkeer in de maatschappij te realiseren. (Ex-)gedetineerden kunnen bij Exodus terecht voor professionele ondersteuning en voor een vrijwillig maatje. Ook familieleden kunnen een beroep doen op steun. Binnen het OKD krijgen vooral de kinderen van gedetineerden de aandacht, met het doel het contact tussen gedetineerde ouder en het kind te onderhouden of te herstellen.

Grote inzet

Het kind dat buiten de boot valt, heeft al lange tijd de aandacht van Winie Hanekamp. Na haar opleiding aan de sociale academie in Ede en een baan in verschillende kindertehuizen voor jongeren met complexe gezins- of gedragsproblematiek, ving zij jarenlang samen met haar man Jaap in hun gezinshuis tieners op. Deze pleegkinderen bleven tot zij zelf

standig hun weg konden vinden en met sommigen van hen hebben Winie en Jaap nog steeds contact.

'Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe'

De pleegmoeder van toen vindt haar werk van nu niet veel anders. Toen gaf zij leiding aan haar volle huis, nu coördineert zij vrijwilligers van het OKD bij Exodus. Opnieuw geen baan van negen tot vijf, maar werk waarbij de volle aandacht, grote inzet en continue aanwezigheid nodig zijn.

Verbinding maken

En dat is wat Winie graag doet. Na twaalf en een half jaar OKD is zij een specialist geworden op het gebied van kinderen en hun gedetineerde ouder(s). Als landelijk coördinator onderhoudt zij contacten met andere hulp-

organisaties. Bovendien maakt zij deel uit van de stuurgroep van het expertisecentrum KIND, ouder & detentie dat op 22 november van start is gegaan. Het directe contact met de kinderen mist Winie niet. 'Ik kan nu kennis verzamelen, belangen behartigen en verbindingen maken met andere organisaties. Ik heb bijvoorbeeld veel contact met de jongerenambassadeurs, jonge mensen die hun eigen ervaring willen gebruiken om de kinderen van nu te helpen.'

Gerechtigheid

'Mijn drive is gerechtigheid', zegt Winie. Zo kon ze bijvoorbeeld met succes opkomen voor een volledige verklaring voor de kinderrechten in 2015 bij de Kinderombudsman. Diverse kinderrechten waren aanwijsbaar niet op orde. Ook voelt Winie als christen dat je je moet inzetten voor mensen die het zelf niet kunnen. Het spreekt haar aan, wanneer Jezus in het Evangelie van Mattheüs zegt: 'Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe.' 'Het is goed daar te zijn waar niemand is, want dan kun je het verschil maken. Bruggen slaan die anders niet geslagen worden. Het werk laat je niet los, want de problematiek blijft en daar wil je bij zijn.' De presentietheorie die zij hanteert, houdt in dat zij altijd beschikbaar wil zijn als dat nodig is. 'Echte aandacht is niet te begrenzen in tijd, die stem je af op de ander.'

• Hanneke Lam

KERKEN MET STIP

Een huis voor de ziel

INTERVIEW • Kerkdiensten in gevangnissen, huizen van bewaring, jeugdinrichtingen en TBS-klinieken verheugen zich in een grote belangstelling. Gedetineerden ervaren daar soms de kracht van het geloof en hoe dat je leven kan veranderen. Tot de dag van de invrijheidstelling aanbreekt ...

Voor de meeste gedetineerden is de drempel naar een onbekende kerk buiten de muren te hoog. Daarom zoekt de vereniging Kerken met Stip katholieke en protestants-christelijke geloofsgemeenschappen, die ex-gedetineerden zowel godsdienstig als sociaal een dak boven hun hoofd kunnen geven. Een huis voor hun ziel.

'Er zijn voor mensen die zoveel pech in hun leven hebben gehad'

In Zoetermeer zijn twee 'Stipkerken': de Nicolaaskerk in het dorp en de Oosterkerk in Oosterheem. Piet van Daalen is contactpersoon voor de Oosterkerk en ook actief betrokken bij kerkdiensten in de gevangenis.

Ideale plek

'Het is voor mensen die uit de gevangenis ontslagen worden van cruciaal belang dat ze een nieuw netwerk van vrienden en familie krijgen. Op eigen kracht komen ze niet uit het criminele circuit. De kerk is daar een ideale plek voor. Dat de Penitentiare Inrichting (PI) in Zoetermeer dicht is gegaan, is voor ons werk wel jammer, maar voor het doorverwijzen maakt het niet uit. Mensen kunnen in Limburg in detentie zitten, maar bijvoorbeeld na vrijlating in Zoetermeer gaan wonen.'

Vrijwilligers

'Vanuit de Oosterkerk en de Perronmeetings zijn er een aantal vrijwilligers actief binnen de verschillende PI's in de regio: bij de Alpha-cursus, kerkdiensten in de gevangenis, gespreksgroepen of bezoeken via Exodus Nederland of Stichting Gevangenzorg en er zijn ook ondernemers die deze bevolkingsgroep een tweede kans willen geven.' In Zoetermeer hebben we ook contact met de vrijwilligers uit de Nicolaasparochie. Gerda Masselink is hier het aanspreekpunt. In de praktijk komen er niet veel aanvragen binnen via Kerken met Stip. De meeste contacten bouwen we op binnen de PI zelf. Als er een gevangene vrijkomt, kan dat wel eens even intensief zijn. Of ook wanneer iemand is teruggefallen.'

Liefde laten zien

'Dat ik er kan en mag zijn voor deze mensen die zoveel pech in hun leven hebben gehad, motiveert me. Als je hun verhalen soms hoort, denk ik wel eens: als ik zo'n jeugd had gehad zat ik hier ook. Ik ben God dankbaar dat ik hun iets van Zijn liefde kan laten zien. Hun dankbaarheid geeft energie, al heb je ook wel met teleurstellingen te maken. Zijn Woord zal nooit ledig weerkeren en dat geeft hoop.'

• Willeke van Trigt

Winie Hanekamp bij de opening van het Expertisecentrum KIND op 22 november.

Foto: Winand Stut

VAN DE REDACTIE

Quivive

Evangelisten zien zitten, doven horen, ontheemden asiel bieden, je keren naar de Ene. Het thema 'Met aandacht' van dit januari-nummer spant zich zo over een aantal oplichtende facetten in de omgang met God en de mensen die je pad kruisen. Zie de tekening op pagina 3 onderin bijvoorbeeld. Met aandacht leven vraagt een alerte geest en een oplettende blik. Je moet er wakker voor zijn en op je quivive. Met aandacht leven betekent je ontvankelijk opstellen op de plaats waar je staat, daar waar hemel en aarde elkaar raken en het donker een nieuwe dag aantikt. 'Awakening', het schilderij op de voorpagina, spreekt wat dat betreft boekdelen. Met aandacht leven wordt gevoed door het verlangen om je uit te strekken naar de God 'die leven is en leven laat'. Een regel uit Psalm 63, waar Sytze de Vries dan bij dicht:

'... waak ik met uw licht voor ogen, bid ik mij het donker door ...'

Zo wil ik wel een nieuw jaar binnengaan. Met de God die leeft, die ieder het licht in de ogen gunt.

• Marieke van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTEUR

THEMA

1 FEBRUARI

Op naar Sirkelslag Young

IMPRESSIE • Sirkelslag, het grootste, spannendste en meest interactieve spel tussen teams uit heel Nederland, georganiseerd door JOP – Jong Protestant, komt er weer aan.

Met kinderen en jongeren uit heel Zoetermeer doen we in november mee met de editie voor Kids en in februari met de aflevering Young. Het zindert dan in De Oase, de plaats waar het evenement gehouden wordt.

Creatieve opdrachten

Tijdens de spelavond staat een bijbels thema of een bijbelse figuur centraal. Afgelopen november was dat Mozes. Het verhaal werd via een groot beeldscherm verteld, met tussendoor allerlei opdrachten. Bij het geboorteverhaal van Mozes moesten de kinderen met alleen plakband een 'biezen mandje' maken en van wc-rolletjes een poppetje. Vanzelfsprekend moest het mandje kunnen drijven.

Omdat Mozes een prins in Egypte werd, werd er van suikerklontjes een piramide gebouwd en bij het verhaal van de brandende braamstruik in de woestijn kregen de kinderen een vertrouwensopdracht. Daarbij ging het vooral om niet bang zijn. Bij de tien plagen in Egypte ging het erom ze snel op volgorde te leggen. Om het extra moeilijk te maken waren er ook rampen die niet bij de tien plagen hoorden. Slimheid was geboden! Als laatste werd er een beroep gedaan op de creativiteit en muzikaliteit van de kinderen: een overwinningslied maken en uitvoeren met een dansje erbij. We kijken uit naar de komende Sirkelslag op 1 februari om 19.30 uur in De Oase! Welkom om mee te doen en de teams aan te moedigen.

• Gerda Vooijs

19 JANUARI – 2 FEBRUARI

Actie Kerkbalans 2019 van start

Het thema van de jaarlijkse Actie Kerkbalans is ook dit jaar: 'Geef voor je kerk'. De actieperiode loopt van 19 januari t/m 2 februari en alle gemeenteleden mogen meedoen. Net als voor een huishouden is een gezonde financiële situatie belangrijk voor de kerk. Daarom ontvangen alle gemeenteleden in rooms-katholieke parochies, vicariaten en protestantse kerken en wijkgemeenten deze periode een uitnodiging om bij te dragen. Het is een vrijwillige bijdrage, maar we kunnen niet zonder! De Actie Kerkbalans 2019 gaat op zaterdag 19 januari om 12.00 uur van start met een bijeenkomst in de Oude Kerk: gebed, inleiding, muzikaal intermezzo, toespraak en een broodje. Prominente vertegenwoordigers uit de gezamenlijke kerken zijn hierbij aanwezig. Om 13.00 zullen alle kerkklokken in Zoetermeer het startsein geven.

• Gerrit Jorna
COÖRDINATOR INKOMSTENWERVING
PROTESTANTSE GEMEENTE ZOETERMEER

AANRADERS

20-27 JANUARI Week van Gebed

'Recht voor ogen' is het thema voor de wereldwijde Week van Gebed voor de eenheid van de christenen van 20-27 januari, aanhakend bij de oproep in het bijbelboek Deuteronomium 16:10-20 om 'recht te zoeken'. Gekozen door de kerken in Indonesië, die ervaren hoe onrecht zorgt voor verdeeldheid, waar voorheen samenwerking en solidariteit heerste. Zie ook de vieringen op zondag 20 januari (p.4), de interkerkelijke gebedsavonden die week via Wkerkinzoetermeer.nl en in *De Pelgrim* (p.6), *W depelgrimzoetermeer.nl*

THEMA

Geslaagde dialogavond 'Elkaar zien'

IMPRESSIE • Het ILOZ had op 28 november met als thema 'Elkaar zien' in samenwerking met de gemeente een dialogavond georganiseerd in het kader van het Handvest van Compassie dat de ronde doet langs allerlei organisaties en kerken in Zoetermeer.

Met een kleine vijftig aanwezigen van jong tot iets ouder, vanuit jongerenwerk, ouderenzorg, politiek, maatschappij en diverse levensovertuigingen, waren we bijeengekomen in de trouwzaal van Forum Stadhuis.

De avond werd geopend door Jacobien Groeneveld, wethouder in het uit vijf verschillende politieke partijen samengestelde college. 'In zo'n divers college met vijf geloven op één kussen', zei zij, 'is succesvol samenwerken mogelijk door heel veel met elkaar te praten en naar elkaar te luisteren en te ontdekken dat er meer is wat je bindt dan wat je scheidt.'

Dromen realiseren

Aan zes dialogotafels gingen we met elkaar in gesprek, zonder vooroordelen en met aandacht voor elkaar, over dromen en wensen en

hoe we die kunnen realiseren. Iemand aan mijn tafel droomde ervan dat mensen elkaar op straat weer daadwerkelijk zouden zien en begroeten, zoals 'vroeger', toen er nog geen mobiele telefoons waren en we minder bang waren op straat. Wat zouden we daar nu zelf aan kunnen doen? Heel simpel, bespraken we: bij het naar buiten gaan je buurman of buurvrouw groeten of een praatje beginnen, in je straat, bij de bushalte, in de winkel. Door elkaar te spreken, leer je elkaar kennen en begrijpen. Een mooi actiepoint om mee naar huis te nemen.

• Els Alebregtse

Scheef of recht?

De Bijbel roept mensen op om recht te doen. Inspiratie daarvoor biedt de 'Rechte Bijbel', een themabijbel over gerechtigheid. Het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) ontwikkelde de schuin afgesneden Bijbel samen met Tear, International Justice Mission, Kerk in Actie, EO en Micha: een *Bijbel in Gewone Taal* waarin 650 teksten gemarkeerd zijn over gerechtigheid, aangevuld met een katern bijbelstudies en verdiepingsmateriaal. € 29,50 Wrechtbijbel.nl

Advertenties

WIJ HEBBEN EEN BAAN VOOR JE

woonbegeleiders | pedagogisch medewerkers | gedragswetenschappers | gezinscoaches | jeugdbeschermers | verpleegkundigen

www.werkenbijhetlegerdesheils.nl

Ook adverteren in *Kerk in Zoetermeer*? Vraag de tarieven: advertenties@kerkinzoetermeer.nl

Van Dorp uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met hun vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent zeker van een gezonde leef- en werkomgeving. Door onze landelijke dekking en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teeuw

UITVAARTVERZORGING

Hoekeindseweg 61
Bleiswijk

www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar

079 - 342 60 70

Aafio Ritueelbegeleiding

is uw persoonlijke coach voor ondersteuning, begeleiding en (inhoudelijke) vormgeving voor een waardige en sfeervolle uitvaart passend bij u en de overledene en behulpzaam bij de overgang naar de nieuwe situatie.

Neem vrijblijvend contact op via: info@aafio.nl (0)6 486 930 54

THEMA **VERVOLGDE KERK**

Syrisch-orthodox geloven in Nederland

ACHTERGROND • Ook dit jaar kunt u vanuit Zoetermeer mee met een groepsbezoek aan het eerste Syrisch-orthodoxe klooster in West-Europa: St. Ephrem de Syriër, in het Twentse Glane. Door vervolging en oorlog vonden vele Syrisch-orthodoxe christenen uit Turkije en Syrië eind jaren zeventig onder andere in Nederland een nieuw bestaan.

Begin jaren tachtig werd het kloostergebouw in gebruik genomen, na jaren te hebben gefungeerd als klooster, als barak gedurende de Duitse bezetting tijdens de Tweede Wereldoorlog en als huisvesting voor textielarbeiders. Het klooster wordt sinds 29 april 2007 geleid door aartsbisschop Mor Polycarpus Augin Aydin. De Syrisch-orthodoxe gemeenschap in Nederland telt 15.000 zielen.

Sterk geleden onder islamitische vervolging

Erfgename van Petrus

De Syrisch-Orthodoxe Kerk is de erfgename van de kerk die de apostel Petrus in Antiochië heeft gesticht. Petrus wordt beschouwd als de eerste patriarch (kerkleider). Het zijn de woorden van Jezus in het Evangelie: 'Jij bent Petrus, de rots waarop ik mijn kerk zal bouwen' (Mattheüs 16:18), waardoor de Syrische kerk bestempeld kan worden als de eerste, heilige, universele en apostolische kerk van het christendom. Petrus zou de pas gestichte kerk van 37 tot 44 geleid hebben. Het christendom verspreidde zich daarna en de oorspronkelijke kern van het Syrisch christendom bevond zich in delen van het huidige Zuid-Oost-Turkije.

Wereldwijd present

Als leermeesters van de moslims brachten de Syrische christenen, in de vierde tot zevende eeuw, de wetenschappelijke wereld van de Grieken dichtert tot de Arabieren door hun vertalingen uit het Syrisch en/of het Grieks in het Arabisch. De Syrisch-orthodoxe gemeenschap leed uiteindelijk sterk onder de vervolging door de islam, minachting en benadeling die de christenen ten deel viel onder het islamitische regime. De gelovigen woonden vooral in het Midden-Oosten. Inmiddels is deze kerk wereldwijd present. Het begon met het vertrek van bijna alle vervolgte Syrisch-orthodoxen uit Turkije eind jaren zeventig. Zij ontvluchtten de strijd tussen de Koerdische afscheidingsbeweging PKK en het Turkse leger. Velen uit Syrië volgden sindsdien. Zij vonden een nieuw bestaan in Europa, Canada of de Verenigde Staten.

Geloofsbeleving

Drie sacramenten, doopsel, heilige mirrezalving en eucharistie, worden tegelijkertijd toegediend tijdens de doopplechtigheid. De bedoeling van de eucharistie is het ontvangen van het lichaam en bloed van Jezus Christus als geestelijk voedsel. Het is daarom noodzakelijk dat iedere Syrisch-

orthodoxe gelovige voordat hij of zij de eucharistie ontvangt, naar de priester gaat om te biechten. Opvallend is ook het aantal vastenperiodes. Men vast streng en onthoudt zich normaliter op woensdagen en vrijdagen van dierlijk voedsel (met uitzondering van vis). Op de woensdag vast men omdat Jezus toen gevangen werd genomen en op de vrijdag omdat Jezus toen gekruisigd is. Volgens de Syrisch-orthodoxe traditie wordt voorafgaand aan bepaalde feestdagen een vastenperiode gehouden. De bekendste periode is de Veertigdagentijd voor Pasen.

Geloofsoverdracht

De liturgie is in de Syrisch-Orthodoxe Kerk het hart van het kerkelijke leven. In de eredienst speelt de zang een grote rol. De zang is vaak zonder instrumentale begeleiding. De menselijke stem is in oosterse kerken bij uitstek het instrument om God te loven.

Menselijke stem hét instrument om God te loven

Ook poëzie speelt in de Syrisch-Orthodoxe Kerk een belangrijke rol. Ephrem de Syriër uit de vierde eeuw was dichter, theoloog en exegeet. Hij gebruikte de liedteksten om de Bijbel te verklaren en richtte bijvoorbeeld ook een 'vrouwenkoor' op, met de gedachte dat vrouwen hun geloof via de liederen zouden overdragen op hun kinderen.

• Maria en Christijn Pronk

PERSPECTIEF

God horen in een tijd van ruis

Al heel vroeg ontdekten de christenen dat het concentratie vereist om God te horen. Een van de woestijnvaders – christenen die in de eerste eeuw na Christus de woestijn in trokken om zich af te zonderen – vergelijkt het met het kijken naar de sterren. Hij zegt: 'In een stad met veel licht zul je niet veel van de sterrenhemel zien. Maar als je de stad uittrekt, dan zullen de sterren oplichten.' Zo is het ook met God. We kunnen God vaak niet horen als we overschreeuwd worden door allerlei stemmen om ons heen. Wat nodig is, is de stilte. Stilte om je te kunnen concentreren op datgene wat je zo nodig hebt in je leven: de stem van God verstaan.

Van alle tijden

In de hectische wereld van nu is er steeds meer behoefte om stil te staan bij wat wezenlijk nodig is. Daarom gaan veel mensen op pelgrimage, daarom willen veel mensen graag mediteren.

Dan beginnen mensen de stem van God te horen. Ze leren te onderscheiden – wat is de stem van God in mijn leven en wat zijn andere stemmen?

Inoefenen

Ook hier in Zoetermeer zijn er vele mogelijkheden om dit in te oefenen. In De Pelgrim kun je voor meditatieve oefeningen terecht en zijn er vier pelgrimages gepland. Een naar Koningsoord, een naar de Koningshoeve, een naar Iona en ook eentje die je thuis in je stoel kunt maken: de innerlijke pelgrimage. Daarnaast kun je een-op-een geestelijke begeleiding krijgen, waarin je die Ene op het spoor komt, die dag in dag uit met je spreekt. God horen in een tijd van veel ruis is niet meer vanzelfsprekend, maar gelukkig wordt er al vanaf het begin van de christenheid mee geoefend en wordt er geleerd hoe je die weg kunt vinden.

• ds. Dick Sonneveld
WIJKGEMEENTE DE REGENBOOG

- ▶ **Inleiding liturgie Syrisch-Orthodoxe Kerk**
6 februari, 20.00 uur, De Regenboog E hlvdbilt@ziggo.nl
- ▶ **Bezoek klooster St. Ephrem in Glane**
16 februari, vertrek per bus om 11.00 uur vanaf De Regenboog
€ 35 incl. vervoer E christijn.pronk@gmail.com

Advertenties

- ✿ Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht
- ✿ 24 uur per dag bereikbaar
- ✿ Ongeacht uw verzekering

Van Dongen

Uitvaartzorg met karakter

Van Dongen
UitvaartZorg & UitvaartCentrum

Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

MYSTIEK VAN DRIE VROUWEN

Hadewijch, een sterke vrouw

ACHTERGROND • Nog steeds is Hadewijch, de bevlogen 13e-eeuwse mystica, een mysterie voor ons. Wie is die vrouw, die vanuit de donkere anonieme middeleeuwen tevoorschijn komt als liefhebbende vrouw?

Waar van de meeste middeleeuwse werken de auteur anoniem is gebleven – of slechts bekend van een vage aanduiding als 'Willem die Madocke maecte' – kennen wij Hadewijch van naam als de auteur van een omvangrijk oeuvre, bestaande uit liederen en strofische gedichten, visioenen en brieven, in een groot aantal handschriften en manuscripten. Maar aan de andere kant is zij een vreemde gebleven: behalve haar naam hebben wij geen gegevens over haar. Wij weten niet waar en wanneer zij geboren is, waar zij

geleefd heeft en wanneer zij gestorven is.

Persoonlijk en herkenbaar

Ook op een andere manier onderscheidt Hadewijch zich van andere auteurs uit de Middeleeuwen: haar werk is sterk persoonlijk gekleurd. In en door haar werk leren wij Hadewijch zelf kennen. In haar gedichten en visioenen beschrijft zij haar gevoelens, haar verdriet, haar vreugde en haar grote liefde op een manier die voor ons herkenbaar is en die ons nog

▶ Serie van drie

- 10 januari: Hadewijch
  - 31 januari: Clara
  - 21 februari: Simone Weil
- donderdagavond 20.00 uur,
De Regenboog; € 4 (teksten)
E daj.sonneveld@gmail.com

steeds aanspreekt. Tot wij ons realiseren op wie haar liefde gericht: op Christus. Haar relatie met Hem is zo persoonlijk en zo intens, dat het voor ons nauwelijks te bevatten is. Wat heeft zij ons nog te vertellen en wat kunnen wij van haar leren? 'Hadewijch' is de eerste van drie avonden over sterke vrouwen met een eigen persoonlijk verhaal die een stempel op hun tijd hebben gedrukt. Van eeuwen geleden of recent. Wat hen bindt: een eigen overtuiging die zij met liefde en vuur uitdragen.

• Bepie van der Plas

Schoonheidssalon **Azora**

• Schoonheidsbehandelingen
• Duo behandelingen
• Aangesloten bij ANBOS en Provoet
• Diabetisch pedicure
• Shellac CND
• Microdermabrasie
• Diverse specialisaties

Schoonheidssalon **Azora**

ANBOS

ProVOET

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer
079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.schoonheidssalonazora.nl

HIER START GESCHREVEN: "HEB U NAARSTE LIEF."

TEKEN ER MAAR GENTJE BI !

KIJK

P.V.H.

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de algemene (vernieuwde!) website PGZOETERMEER.NL en ook onze KERKINZOETERMEER.NL

KERKDIENTEN JANUARI 2019

Table with 5 columns: Gemeente, Zondag 13 januari, Zondag 20 januari, Zondag 27 januari, Zondag 3 februari. Lists church services for various communities like Oude Kerk, Pelgrimskerk, De Oase, etc.

CONTACT

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OUDE KERK

Wijkgebouw Dorpsstraat 57
Predikant ds. C.H. Wesdorp
Annalaats 2, 2713 AL • T (079) 316 34 54
E predikant@oudekerkgemeente.nl
Vrije dag di
Pastoraal contactpersoon
Marija van den Boomgaard • T 06 225 126 09
E boomma@xs4all.nl
Scriba Jan Peter Leenman
Pitrusvaart 10, 2724 VC • T (079) 331 74 22
E scriba@oudekerkgemeente.nl
W www.oudekerkgemeente.nl/contact

GEREFORMEERDE WIJKGEMEENTE PELGRIMSKERK

Wijkgebouw 't Centrum • Frans Halsstraat 1
T (079) 316 36 00
Wijkpastor Marga Schipper-Boven
Blauw-roodlaan 25, 2718 JN
T (079) 361 34 03 • 06 475 942 69
E marga_boven@ziggo.nl
Werkdagen ma, di en do
Beheerder F. v.d. Beld
T (079) 316 74 70 • 06 106 740 94
Scriba Tom Westerhof
Charlotteleaats 6, 2713 BB • T (079) 316 93 79
E scribapelgrimskerk@pgzoetermeer.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE DE OASE

Pastor ds. Carina Kapteyn
Jessicagang 46, 2719 CA
T (079) 347 85 33
E dsckapteyn@gmail.com
Vrije dagen ma, wo- en vr-middag
Scriba Els Alebregtse
Hildebrandhove 94, 2726 AZ • T (079) 323 72 39
E scribavandeoase@gmail.com
Coördinator kosters
Taco Slagter • T (079) 321 36 59
Zaalreservering Eefke van den Broek
T 06 21565723 • E beheerdervandeoase@gmail.com

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE DE REGENBOOG

Predikant ds. Dick Sonneveld
Parelgruis 56, 2718 NV
T (079) 360 45 52
E predikant@pwgderegenboog.nl
Tel. spreekuur iedere ma, di, do en vr
van 8.45-9.15 uur; en op ma-avond
van 19.00-19.15 uur • Vrije dag wo
Kerkelijk werker Marga Schipper-Boven
Blauw-roodlaan 25, 2718 JN
T (079) 361 34 03 • 06 475 942 69
E kerkelijkwerker@pwgderegenboog.nl
Werkdagen ma, di en do
Scriba Jan Blankespoor • Machtildahof 10,
2719 AT • T (079) 321 21 64
E scriba@pwgderegenboog.nl

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OOSTERKERK

Predikant ds. E. van den Ham
Leerbroekstraat 36, 2729 HX
T (079) 316 00 58 • Vrije dag wo
E ds@vandenham.mobi
Scriba J.M. Verhulst • Plataanhout 72, 2719 KK
T (079) 342 50 90 • E scribawijk4@gmail.com
Kerkelijk werker Cocky van Dorp
Voorweg 220, 2716 NL • T 06 247 353 83
E cdvandorp@hotmail.com
Zalenverhuur E zalenverhuuroosterkerk@gmail.com

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD

Predikant ds. Rein Algera
Lissenvaart 140, 2724 SP
T (079) 342 62 61 • E algeus@ziggo.nl
Werkdagen ma, di, wo-morgen en do
(pastoraat Buytenwegh en De Leyens)
Predikant ds. Nico de Lange
Toscaschouw 23, 2726 JJ
T (079) 360 31 01 • E berichten@nicodelange.nl
Werkdagen ma, di, vr (pastoraat: Seghwaert)
Kerkelijk werker Jeanette Vos-Spek
Postadres: Ichthuskerk, Parkdreef 258
2724 EZ • T 06 528 564 17
E kerkelijkwerker@pwzn.nl
Werkdagen ma, di, do
(pastoraat Noordhove en Oosterheem)
Scriba Liesbeth de Kam • p/a Frans Halsstraat 3
2712 JS • T (079) 342 07 51 • E scriba@pwzn.nl

Perron • Oosterheemplein 320

2721 ND • T (079) 593 78 08
Buurtpastor Arte Havenaar
T 06 409 607 68
E arthavenaar@perron-oosterheem.nl
W www.perron-oosterheem.nl

Halte 2717

Carry van Bruggen-hove 27, 2717 XT
Buurtpastor Johan Roest
T 06 826 373 62 • E buurtpastor@halte2717.nl
W www.halte2717.nl

De Pelgrim • Frans Halsstraat 3

Pionier Gerda Griffioen
T 06 249 750 92
E gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

3e jaargang | nummer 1 | januari 2019

Redactie Els Alebregtse, Jan Blankespoor, Mieke Brak, Hanneke Lam, Jan Peter Leenman, Fien Meiresonne, Willeke van Trig, Joke Westerhof

Hoofd- en eindredactie

Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving

Jessica Monker

Druk

Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer

Evert de Graaf, Peter van Holten (tekening), Gerrit Jorna, Jan van der Linden (kerkdiensten), Beppie van der Plas, Maria en Christijn Pronk, Arie Vooijs (muziekcolumn), Gerda Vooijs, Leonie Vreeswijk-Feith (fotografie)

Kopij februari nummer

Berichten over 8 februari t/m 8 maart kunt u insturen tot woensdag 16 januari. Het februari nummer zal verschijnen op woensdag 6 februari.

Jaarplanning

Aan te vragen via: E redactie@kerkinzoetermeer.nl
In te zien: W www.kerkinzoetermeer.nl

Abonnement

Jaarlijks wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd: richtbedrag € 22. Bijdragen en giften kunnen naar NL49 RABO 0373 7336 74 t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer o.v.v. 'Kerk in Zoetermeer'.

Bezorging

Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong T (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. C. van Velzen • T (079) 347 85 33
Meerzicht: Dhr. P.J. Lemmers • T (079) 351 47 19
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • T (079) 316 63 73

Kerkelijk Bureau

Dinsdag en vrijdag van 9.00-12.00 uur
Frans Halsstraat 3, 2712 JS Zoetermeer
T (079) 316 82 56
E kerkbureau@pgzoetermeer.nl
W www.pgzoetermeer.nl

Adverteren? E advertenties@kerkinzoetermeer.nl

Abonnement of losse nummers?

E info@kerkinzoetermeer.nl • T (079) 352 25 19

Redactie.AMG

JOURNALISTIEK BUREAU
voor tekst, beeld- en eindredactie
A.M. van der Giessen-van Velzen
(079) 3 522 519 - Redactie.AMG@online.nl

info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

OVERIGE DIENSTEN JANUARI 2019

Table with 4 columns: Datum, Gebouw/locatie, Tijd, Voorganger. Lists various church events and services throughout January.

WEEKSLUITINGEN

Table with 3 columns: Datum, Tijd, Voorganger. Lists church services for the closing days of the week.

AAN HET WOORD

Simone Rog (46) is getrouwd met Sabine en woont in Oosterheem, hoewel 'haar' kerk toch duidelijk De Regenboog in Rokkeveen is en blijft.
Levensvragen
Dat heeft onder andere te maken met haar passie voor levende muziek met de band Question Mark. Als drummer staat ze haar mannetje en in deze band geniet ze geregeld van discussies over allerhande levensvragen. Maar Simone begint op haar bank pas echt te stuiteren als ze vertelt over haar huwelijksvoltrekking met Sabine

'De ander respecteren'

In een bomvolle Regenboog-kerk. Hoewel ze zich altijd thuis en geaccepteerd voelt in deze gemeente, is het tegelijk spannend om te ervaren hoe de kerkelijke gemeente haar partnerkeuze zou opvatten. Ze begrijpt dat sommigen, gezien hun orthodoxere opvoeding, daar soms wat krampachtige discussies in de landelijke synode laat ze van zich afglijden. 'Ik leef hier en ik ben gelukkig, daar draait het toch om?'
Passie
Na een periode in het archief volgde ze een pabo-opleiding en kwam voor de klas te staan. Een prachtige tijd met als motto: 'iedereen hoort erbij'. Enthousiast praat ze over haar huidige passie, haar eigen bedrijf in zumba-fitness, gebaseerd op Latijns-Amerikaanse dans, alles met muziek. Een plek waar iedereen de kans

krijgt om te sporten, ook mensen met een handicap.
'Er is altijd een tweede kans'
Vanuit haar opvoeding heeft ze meegekregen: 'Toon respect voor mensen en je krijgt het ook terug!' Bijbelse verhalen helpen daarbij. 'Het verhaal van de verlore zoon: dat er altijd een tweede kans is, dat er iemand nooit moet laten vallen. En denk aan Zachaeus. Om over de barmhartige Samaritaan nog maar niet te spreken. En als je weet dat je talenten hebt, zet die dan in. Daar wordt iedereen beter van.'
In een gesprek met Simone valt nauwelijks een stilte langer dan anderhalve seconde. Dat lag dit keer niet aan de interviewer.

Advertentie

MONDIAL MOUERS

Verhuisbedrijf Henneken

Professionele verhuizers van huis uit.

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

- Particuliere verhuizingen
Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuuwsinkel
Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofslag

Perron • Oosterheemplein 320

2721 ND • T (079) 593 78 08
Buurtpastor Arte Havenaar
T 06 409 607 68
E arthavenaar@perron-oosterheem.nl
W www.perron-oosterheem.nl

Halte 2717

Carry van Bruggen-hove 27, 2717 XT
Buurtpastor Johan Roest
T 06 826 373 62 • E buurtpastor@halte2717.nl
W www.halte2717.nl

De Pelgrim • Frans Halsstraat 3

Pionier Gerda Griffioen
T 06 249 750 92
E gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

Alle activiteiten vindt u ook in de agenda en in het jaarprogramma *Gaandeweg* (brochure en digitaal) op kerkinzoetermeer.nl en op de geheel vernieuwde website pgzoetermeer.nl

ONDER WOORDEN

Aandacht

Aandacht is eerbiedig
Ze dringt zich niet op
Ze kan wachten
Ze laat vertrouwen groeien

Aandacht is ontvankelijk
Ze stelt zich open
Ze leeft zich in
Ze kan ontvangen

Aandacht is tijd
Ze neemt de tijd
Ze jaagt niet op
Ze overhaast zich niet

Aandacht is attent
Ze ziet het kleine
Ze vergeet het niet
Ze doet wat ze zegt

Aandacht is trouw
Ze blijft komen
Ze houdt de lange duur vol
Ze komt in moeilijke tijden

Aandacht is aanwezigheid
Ze kent de waarde van 'er zijn'
Ze weet stil te zijn
Ze is eenvoudig

Aandacht heelt onze wonden
Aandacht versterkt
onze innerlijke kracht
Aandacht scheidt gemeenschap

Gelukkig de mens
die aandacht schenkt
En die aandacht ontvangt.

Marinus van den Berg

THEMA

DOVENPASTORAAT

Méer aandacht voor dove mensen in de kerk

INTERVIEW • De praktijk van het dovenpastoraat blijkt redelijk weerbarstig, om het mild uit te drukken. Aleidus Aalderink en zijn vrouw Jannie zijn lid van wijkgemeente Zoetermeer-Noord en breder ook volop betrokken bij de interkerkelijke diensten voor doven in Zoetermeer en omgeving. Zelf opgegroeid en levend met de handicap van doofheid weten ze heel goed waar ze het over hebben.

Aleidus en Jannie Aalderink kerken afwisselend in de Ichthuskerk en bij de Diensten voor doven, maandelijks in Perron 1.

Aleidus benadrukt dat in de kerk het Woord centraal staat. Daardoor staan ook 'woorden' centraal. Maar de woorden van horenden zijn verbaal en auditief, terwijl de woorden van dóven manueel en visueel zijn.

Buitengesloten

Aleidus illustreert dit met een voorbeeld van een ontmoeting bij zijn horende broer die in Cebu op de Filipijnen woonde. Aleidus en zijn vrouw bleken zonder problemen te kunnen communiceren met Filipijnse doven. Daarvoor hoefden zij de Filipijnse taal niet te kennen of te spreken. Toen was zijn broer degen die zich ineens buitengesloten voelde. Hij stond er versteld van hoe doven onderling zo eenvoudig konden communiceren. Ze hadden totaal geen last van de taalbarrière. Met andere woorden: het doof-zijn is niet zomaar een handicap, maar het is een aandoening die veel meer inhoudt dan even een doventolk inhuren om te kunnen communiceren.

Niet voldoende

In principe is het zo dat in elke wijkgemeente de kerkenraad

zelf verantwoordelijk is voor het dovenpastoraat. Net als voor het pastoraat gericht op ouderen, jongeren enzovoort.

Het is meer dan even een doventolk inhuren

Maar Aleidus merkt dat kerkenraden in Zoetermeer vaak niet goed weten welke gemeenteleden doof zijn en waar ze wonen. Het lijkt er op dat men het voldoende vindt dat er eens per maand kerkdiensten voor doven worden gehouden met als locatie op dit moment Perron 1 in Oosterheem. In de reguliere diensten in de Ichthuskerk is vaak een doventolk beschikbaar, maar dat schijnt niet in elke wijkkerk zo te zijn.

Geen Avondmaal

Een belangrijk organisatorisch aspect is het volgende. In Zoetermeer bestaat een keurig jaarlijks rooster voor dienstdoende ambtsdragers bij kerkdiensten die in ziekenhuis of zorgcentrum gehouden worden. Maar als er een dovendienst is in Zoetermeer, dan kan er nooit het Heilig Avondmaal gevierd worden. Daarvoor moet namelijk behalve een pastor ook een ouderling aanwezig zijn. Die is er niet, daarin voorziet geen enkel rooster. Een schrijnende tekortkoming, vindt Aleidus.

Achterblijvende financiële steun

Een ander punt betreft de financiële steun voor het dovenpastoraat in onze regio. Bij de classis-oude stijl kreeg het interkerkelijke dovenpastoraat een

Interkerkelijk Dovenpastoraat

De Protestantse Kerk kent in haar Kerkerde veel vormen van categoriaal beleid, dat wil zeggen: beleid voor bijzondere groepen die afwijken van de concrete samenstelling van plaatselijke wijkgemeenten. Denk aan leden van de koopvaardij, mensen in instellingen of mensen die vrijwel altijd op reis zijn. Ook het dovenpastoraat valt daar onder. Pastoraat voor doven is op landelijk niveau in principe goed geregeld via het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP) in drie regio's met elk een eigen dovenpastor en een (landelijk werkende) kerkelijk werker. Toch blijkt dat een gemiddelde wijkkerkenraad weinig oog heeft voor deze bijzondere pastorale zorg en er met moeite mee weet om te gaan. Kerkenraden kunnen altijd een beroep doen op de dovenpastores om advies en steun in bijstand voor plaatselijke pastorale zorg voor doven. Maar vaak weten zij dit niet.

financiële bijdrage voor het organiseren van de activiteiten.

Een vaste plek, met aandacht voor doof én horend samen

Na de vorming van de nieuwe classes is er volgens Jos Nouwt, voorzitter van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Zoetermeer, vertraging opgetreden in de uitbetaling van die bijdrage. Hij hoopt dat dat in februari 2019 zal worden geregeld. Zo niet, dan mag men alsnog bij de Algemene Kerkenraad in Zoetermeer aankloppen.

Meer prioriteit

Kortom, het dovenpastoraat zou ten zeerste gebaat zijn bij meer principiële en organisatorische aandacht. Aleidus doet dan ook een dringend beroep op de wijkkerkenraden om meer aandacht en prioriteit te geven aan het dovenpastoraat. Hij staat in de startblokken om zijn kennis en ervaring beschikbaar te stellen.

Fien Meiresonne en Marieke van der Giessen-van Velzen

OUDE KERK

- **Bijbelleskring**
elke donderdag, 19.15 uur
- **Hebreeuws leren lezen**
elke donderdag, 16.30 uur
- **Verdieping van je geloof**
elke woensdag, 20.45 uur
- **Leerhuis Augustinus**
De mens en de kerkvader
28 januari, 20.00 uur
Wijkgebouw Dorpsstraat 57

DE OASE

- **Rondom de bron**
9 en 23 januari, 19.00 uur
- **Oase-momentje**
25 januari, 20.00 uur
- **Sirkelslag Young**
1 februari, 19.30 uur

DE REGENBOOG

- **Contextueel Bijbellesen**
Rechters 15: Simson en de Eeuwige
23 januari, 20.00 uur
- **Close reading**
Het Onze Vader
30 januari, 20.00 uur

OOSTERKERK

- **Vrouwenontmoetingsochtend**
10 januari en 7 februari
10.00 uur, Oosterkerk
- **Mamaclub**
Bijbels onderwijs passend bij de leeftijd van je kind
18 januari, 10.00 uur
- **Groene senioren**
Presentatie Hoogheemraadschap Rijnland met hapje-drinkje en aansluitend warme maaltijd
23 januari, 14.30-19.30 uur
T 06-1149 4890
E nico.geleijnse@hetnet.nl

ADVENTSKERK

- **Grote denkers**
21 januari, 15.00/20.00 uur
- **De krant op tafel**
Gesprekkring over de actualiteit
28 januari, 15.00 uur

ALGEMEEN

- **En de aarde bracht voort**
14 januari, 20.00 uur
Het Kompas, Piet Heinplein 14
- **De theologie van Tomás Halik**
15, 22, 29 januari, 10.00 uur,
Alexanderkerk/voorheen Verrijzeniskerk in Rotterdam
W www.tvgr Rotterdam.nl

13 JANUARI

Film 'Gandhi' met lunch en nagesprek

ADVENTSKERK • Ooit verschenen de gevangenisbrieven van Dietrich Bonhoeffer onder de titel 'Verzet en overgave'. In die woorden treffen vertrouwen in God en opstand tegen onrecht elkaar. In de lunchbios van dit seizoen volgt op zondag 13 januari de derde in de serie: de klassieker 'Gandhi' (1983), over de geweldloze strijd die Mahatma voerde tegen de Britse onderdrukking. We beginnen de voorstelling met een lunch en praten achteraf na.

12.30 lunch en 13.00 film,
Adventskerk; € 8; Nico van Walsum
T 352 35 08 E verhuur@vcgz.nl

13 JANUARI

Chagallviering 'Out of the box'

NOORD • Hokjesdenken om je wereld eenvoudiger te maken. Weggezet worden door anderen die vooraan willen staan. Hoeveel mensen zijn daar niet het slachtoffer van geworden. Is er een alternatief? Kan geloven helpen om anders te denken, anders met elkaar om te gaan?

12.00 uur, Ichthuskerk W pwzn.nl

29 JANUARI

Symposium 'Dat koninkrijk van U'

INTERKERKELIJK • Hoe zit dat nou met dat Koninkrijk in Jezus' gebed 'Onze Vader': is het al aangebroken of komt het nog? Het raakt aan thema's als gerechtigheid, duurzaamheid, genezing, bevrijding, vergeving, en het verstaan van Gods stem. Samen je geloof delen en kleur bekennen in een serie geloofsgesprekken op initiatief van het Beraad van Kerken in Zoetermeer.

Met bijdragen van Christine Welschen, predikant in de Evangelische Broedergemeente, en Maria van Eeden, vanuit de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

19.30 uur, gratis;
om 18.30 uur maaltijd, € 5;
kerkgebouw Heiligen der Laatste Dagen, Zegwaartseweg 47;
Flip Bakker T 06-2468 9649

10 FEBRUARI

Kapelviering

DE REGENBOOG • Onder het thema 'Vieren' zingen, bidden, lezen uit de Bijbel, luisteren naar muziek, kijken naar beelden en het ontvangen van een persoonlijke zegen. Daarna vieren en delen we met brood en wijn wat ons heeft geïnspireerd. Een bijzondere viering waar ieder iets kan vinden wat aanspreekt en wat raakt.

17.00 uur, De Regenboog

3 FEBRUARI

Evensong Oude Kerk

Zondagavond 3 februari is er een viering in de anglicaanse traditie met lezingen, gebeden, gemeentezang en koorzang, als een gezongen eredienst. Projectkoor Oude Kerk zingt een Magnificat (Lofzang van Maria) en een Nunc dimittis (Lofzang van Simeon) van H.D. Statham, anthems van O. Gibbons en J.G. Rheinberger en op de liturgie staan verschillende psalmen en hymnes. Het Projectkoor staat onder leiding van cantor-organist Ronald de Jong en medewerking is er van voorganger ds. C.H. Westdorp en organist Dirk Out uit Haarlem.

18.30 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat 59
W oudekerkgemeente.nl/projectkoor

Advertenties

Gebroeders Huurman
een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

Bouwbedrijf | Gebroeders
Huurman

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhuurman.nl

Kwaliteit Zekerheid Service Garantie

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. Nettie van der Kruk
T (06) 371 55 371
E contact@vanderkrukconsultancy.nl
I www.vanderkrukconsultancy.nl

Op Palmzondag 14 april om 18.30 uur is er een Cantatedienst, waarin het Projectkoor Oude Kerk Cantate 182 van J.S. Bach zal uitvoeren: 'Himmelskönig, sei willkommen'.

THEMA

SCHILDEREND MEDITEREN

'Kleuren zijn emoties'

INTERVIEW • Kunstenaar Ellen Vermeulen heeft haar atelier in een leegstaand kantoorpand. Groot en koud, maar een unieke ruimte voor haar beelden van ongebruikelijke materialen als plastic afvalzakken, trechters en knijpers.

Ellen exposeert bij het Zoetermeerse kunstplatform Territorium en werkt regelmatig in opdracht van de gemeente Zoetermeer. Zo ontwierp zij voor het project 'Schoon is gewoon' (draagbare!) jurken van afvalmaterialen. Maar zij heeft inmiddels ook aardig wat kunstwerken voor Zoetermeerse kerken gemaakt.

Kruiswegstaties

Ellen werkt vanaf 2007 samen met Hans van der Bilt, destijds gebedsleider in De Wijngaard. 'Ik wilde graag voor in de kerk een serie Kruiswegstaties schilderen, met allerlei verschillende kleurvlakken. Later heb ik voor Goede Vrijdag een Kruis gemaakt, waarin al die staties samenkwamen. Hans schreef daarbij teksten.'

Dat was het begin van een lange samenwerking, die al tot een aantal mooie projecten leidde. Zo maakt Ellen elk jaar een kunstwerk voor de Herdenking bij de Watertoren, rond eind oktober. 'Het is een uitdaging, omdat het een kunstwerk moet zijn waar mensen aan mee kunnen werken, met een foto, een bloem, een kaarsje, een gedicht – alles wat voor hen een herinnering is aan hun geliefden.'

Aandacht voor passende vormen en beeldende indrukken

Schilderworkshop over 'Liefde'

Ook samen met Hans geeft Ellen de workshop Schilderend medi-

Werk van deelnemers aan de workshop Schilderend mediteren

► Schilderend mediteren

9 februari, 14.00 uur; € 15
incl. koffie/thee en materialen;
informatie en opgave:
Hans van der Bilt T 361 20 22
E hlvdbilt@ziggo.nl

teren. 'Voor de maand februari hebben we het thema 'Liefde' gekozen. Hans leest een bijbelverhaal dat dit thema goed verwoord. Daarna houd ik een meditatie, aan de hand van een gebed of gedicht. En ik zorg dat alles er is wat maar nodig kan zijn aan verf, doek, potloden, penselen.' Voor er wordt geschilderd geeft Ellen een korte uitleg over schilderen, kleurgebruik en materialen. 'Elk jaar merk ik dat er mensen zijn die denken dat ze niet kunnen tekenen, omdat ze menen dat het 'echt moet lijken'. Ik leg dan uit dat bij tekenen en schilderen ieder de vrijheid heeft om te zoeken naar kleuren en vormen die passen bij de beelden die bij hen boven komen.' In een verstillde, vredige sfeer gaan mensen daarna aan het werk, met op de achtergrond muziek die bij het thema past.

Fascinerend

Na afloop laten mensen elkaar hun werk zien. Ze vertellen wat dit bij hen heeft opgeroepen, wat zij hebben willen uitdrukken. 'Dan vertel ik iets over de betekenis van kleuren. Het is fascinerend om te zien welke diepte mensen in hun schilderijen leggen en wat kleuren kunnen zeggen over iemands – vaak onbewuste – emoties. Dat raakt mensen vaak enorm. Het is een feest om samen met mensen dit soort kunstwerken te maken!'

W vermeulen.exto.nl voor meer informatie over werk en exposities van Ellen Vermeulen

• Mieke Brak

AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

Stichting Concerten

Oude Kerk Zoetermeer

Lunchpauzeconcerten

Elke woensdag 12.45-13.15 uur

9 jan Roberto Guijaro – piano

16 jan Sophie van Dijk – harp

23 jan Niels Jan van der Hoek – muselaar

30 jan Pau Marquès Oleo – cello

6 feb Ronald de Jong – klavecimbel

Toegang gratis; deurbiljet € 10

W www.concertenzoetermeer.nl

9 FEBRUARI

Barock Sommer komt met klassiek concert

OUDE KERK • Zaterdag 9 februari geeft Kamerorkest Barock-Sommer o.l.v. Simon Murphy op uitnodiging van de Stichting Concerten Oude Kerk een klassiek concert. Uitgevoerd wordt de prachtige symfonie 'La poule' ('De kip') van Joseph Haydn: een pareltje met een schitterende klankkleuring en veel expressie, met als verborgen grapje het 'kloekende' tweede thema uit het eerste deel.

De Italiaanse zangeres Cristina Grifone brengt enkele virtuoze opera-aria's van Mozart en Paisiello ten gehore. Drama en passie verzekerd. Tot slot zult u de subtiele klanken met een vleugje volkslied horen uit de Symfonie in Es van Joseph Martin Krzywicki. Dirigent Simon Murphy is internationaal befaamd en weet door zijn inspirerende en positieve houding het orkest boven zichzelf te laten uitstijgen. Hij is specialist in muziek uit de klassieke periode, zelf barok-altist en geeft veel aanwijzingen om authentiek te spelen. De orkestleden spelen met speciale klassieke strijdstokken en natuurhoorns. De energie spat er vanaf.

Let op: dit concert is in de serie eenmalig wel op zaterdagavond. Kerk open vanaf 19.30 uur, koffie en thee staan klaar; t/m 17 jaar gratis, 18-64 jaar € 15, 65 jaar en ouder € 10; korting voor SCOKZ-donateurs W www.concertenzoetermeer.nl

24 JANUARI

Orgelconcert door Ronald de Jong – serie 2019 op de donderdagavond

OUDE KERK • Donderdagavond 24 januari geeft Ronald de Jong, vaste organist van de Oude Kerk, een concert in de maandelijkse serie van de Stichting Concerten Oude Kerk Zoetermeer. Op het gevarieerde programma staan werken van J.S. Bach, H. Andriessen ('Premier Choral'), C. Franck ('Pastorale') en De Jong ('Passacaglia'). Voorafgaand aan het concert wordt een toelichting op het programma gegeven.

Om tegemoet te komen aan wensen van het publiek biedt de Stichting het concertprogramma in 2019 zoveel mogelijk aan op de donderdagavond: vijf ensembleconcerten en vijf orgelconcerten. Naast optredens van professionele musici is er ook volop ruimte voor jong talent. Veel luisterplezier!

Kerk open vanaf 19.30 uur, koffie en thee staan klaar; t/m 17 jaar gratis, 18-64 jaar € 15, 65 jaar en ouder € 10; korting voor SCOKZ-donateurs W www.concertenzoetermeer.nl

'Van dwalen en opstaan'

Dichtbundel met gedichten gemaakt door mensen uit verschillende Zoetermeerse kerken tijdens hun bezoek aan Abdij Koningshoeven in Berkel-Enschot. Het leverde bijzondere en persoonlijke gedichten op. Ieder van hen beschrijft op een volstrekt eigen manier hoe hij of zij God zoekt en vindt. De titels variëren van 'Dwalen' tot 'Opstaan' van 'Venster' tot

'Eeuwigheid'. Sommigen schreven twee gedichten, anderen volgden de regels op hun eigen wijze, weer anderen schreven geen gedicht maar inspireerden met hun aanwezigheid de anderen. De 'regels' voor de gebruikte dichtvorm – *pantoum* of herhalingsgedicht geleid door een vast schema – zijn te vinden in het laatste hoofdstuk.

'Van dwalen en opstaan. Gedichten van Godzoekers' is een uitgave van De Pelgrim Zoetermeer, voor € 5 te bestellen via E.info@depelgrimzoetermeer.nl

• Mieke Brak

KERK MUZIEK

Aandacht gevraagd!

Tegenwoordig klinkt er overal muziek. Muziek bevordert het koopgedrag, voorkomt ongemakkelijke stiltes of zorgt voor een prettige sfeer. Achtergrondmuziek zijn we inmiddels normaal gaan vinden.

Stijlcorrect

Ook in kerken klinkt vaak muziek. Deze muziek komt in het algemeen niet vanaf een cd en wordt niet gestreamd. In de kerk zijn echte musici actief. Zij beoefenen al dan niet als broodwinning een vak. Hiervoor is een jarenlange, gedegen opleiding gevolgd. Niet alleen de beheersing van het instrument komt aan de orde, ook wordt de benodigde theoretische bagage meegegeven om stijlcorrect te kunnen

musiceren en een volwaardige gesprekspartner op het gebied van liturgie en gemeentezang te kunnen zijn. Om het vak bij te houden moet een kerkmusicus dagelijks een aantal uren studeren. Ook moet de musicus geregeld nieuwe vakliteratuur en muziek aanschaffen.

Ga er eens voor zitten, wees stil en geniet ervan!

Startsein?

In de kerk zijn we natuurlijk altijd heel dankbaar voor de bijdragen van onze kerkmusici. Er is echter een bepaalde groep die op een heel bijzondere manier aandacht van de gemeente krijgt. Iedere keer als hij of zij gaat musiceren is dit het startsein voor de aanwezigen dat er gepraat mag worden. Dit gedrag lijkt inmiddels helaas geconditioneerd. Een aantal jaar geleden was ik aanwezig bij een 4 mei-herdenking. Op het programma stond tussen alle speeches een muzikaal intermezzo geprogrammeerd. Direct vanaf de start van het muziekstuk begonnen de aanwezigen met elkaar te praten. Gedurende het hele muzikale intermezzo zag ik de organist in kwestie steeds kwader worden.

Daarom op deze plaats meer en in het bijzonder aandacht gevraagd voor het spel van de organisten in onze kerken. Ga er eens voor zitten, wees stil en geniet ervan!

• Arie Vooijs

OPROEP

Projectleden voor Matthäus Passion van Telemann

CANTATE DEO • De Christelijke Oratoriumvereniging Cantate Deo te Zoetermeer voert zaterdag 30 maart de Matthäus Passion van Georg Ph. Telemann uit in de Oude Kerk. Repetities op donderdag in verenigingsgebouw 't Centrum, naast de Pelgrimkerk. Beschikt u over een goede stem en bent u geïnteresseerd om deel te nemen? Meld u aan, u kunt er nog bij!

Informatie bij secretaris Marja den Toom T (079) 341 93 49

OPROEP

Zangers gezocht voor oratorium 'Als de graankorrel sterft ...'

DE PELGRIM • Op Palmzondag 14 april organiseert De Pelgrim in samenwerking met de Pelgrimkerk een uitvoering onder leiding van Jan van Vliet van het oratorium 'Als de graankorrel sterft ...', geschreven door Marijke de Bruijne voor de Veertigdagentijd en Pasen. Repetities vanaf dinsdag 5 februari de Pelgrimkerk. Zin om mee te doen? Geef je op, notenkennis niet vereist.

E jlrvliet@casema.nl T (079) 341 20 96 W info@depelgrimzoetermeer.nl

T/M 26 FEBRUARI

Xandra Lapperre exposeert 'Kinderen'

DE OASE • Aan de muren in zaal De Voorhof hangen schilderijen van Xandra Lapperre in olieverf op linnen. Het centrale thema is 'Kinderen'. Kinderen die plezier maken in alle jaargetijden. Alles draait om het nageslacht, daar heeft de Schepper de wereld voor gemaakt. Wie herinnert zich zijn kinderjaren niet met een glimlach... Daarom vinden ouderen vreugde in kinderen. Xandra Lapperre is al zolang ze zich herinneren kan kunstenaar. Ze is ook medeoprichter van kunstenaarsgroep Atelier 1819, betrokken bij de Kunstrotonde waar buitenkunst hangt en bij de Open Atelierdagen in het NH Hotel in Rokkeveen.

W www.xandalapperre.nl

Atelier Feniks toont keramiek

DE OASE • De vitrinekasten in zaal De Voorhof tonen werk van Atelier Feniks, dat we via privécontacten van gemeentelid Breg van Dam hierheen hebben kunnen halen. Atelier Feniks maakt deel uit van Scorlewald, een instelling van de Raphaël-stichting uit Schoorl in Noord-Holland.

De mensen van dit atelier genieten van wat zij maken: aardewerk, zelfs hele serviezen. Dat genoegen is wederzijds, wij zijn blij dat we het twee maanden lang mogen laten zien.

W www.feniks-atelier.nl

• Evert de Graaf

